

Tips och Råd

Här får du några användbara tips för montering och skötsel av din stuga från Polhus. Läs gärna igenom hela texten, det kan finnas något litet guldorn som underlättar arbetet och som man kanske inte tänker på i första hand. Du kan också ladda ner handboken "**Hur gör jag?**" som vi har gjort för att arbetet skall bli lättare för dig.

Värt att tänka på

Kolla med kommunen om du behöver bygglov för att bygga. Olika bestämmelser kan råda i olika kommunen.

Grannes medgivande krävs om du planerar bygga närmare tomtgräns än 4,5 meter.

Vilka markförhållanden råder för att kunna planera vilken grund som passar till ditt bygge.

Behöver du extra fönster eller en till dörr?

Hur mycket isolering du skall lägga in i golv, tak och väggar beror på användning av stugan. Hur tänker du värma upp stugan? Används den för övernattnings då och då eller kommer den att behövas som förråd, blir det ett året om fritidshus eller kanske du tänker flytta dit permanent om några år.

Behöver du el, vatten och avlopp framdraget?

Takbeklädnad, isolering, el, vatten och avlopp ingår ej i leveransen av byggsatsen.

Hör gärna av dig, så skickar vi dig en byggkalkyl och ger råd och tips i alla dessa frågor.

Följande verktyg behöver du då du monterar din stuga.

Manual med materialspecifikation

En hammare per person

Skruvmejsel eller skruvdragare.

Kniv(ar)

Tumstock eller måttband

Vattenpass samt ögonmått :)

Eventuellt ett långt spännband

En såg och en girlåda för lister

Några råd vid monteringen

"Studera manualen noggrant före du påbörjar arbetet!

Förvara manualen i plastfickan om det regnar! Det låter kanske dumt för en händig person men man undviker faktiskt en massa möjligheter att göra fel om man har manualen till hands och om man har bekantat sig med de olika stegen förrän man börjar. Säger en man som redan gjort alla fel.

Det är viktigt att grunden är välgjord och att grundstommen är helt i våg. Ifall någon av grundstenarna är högre eller lägre än de andra kommer det att resultera i att det uppstår springor mellan stockvarven och dörrar och fönster inte fungerar tillfredsställande.

Då grunden är lagd börjar du med att inventera ditt paket och kontrollera att alla delar är med enligt den bifogade materialspecifikationen.

Sortera nu upp alla delar i högar runt byggplatsen så att du har dem tillhands på rätt ställe då de behövs i byggandet.

Ifall du har för avsikt att isolera golvet skall du spika fast stödbräder som skall bära trossbotten under golvåsarna förrän du spikar ihop grundstommen.

Väg in golvkonstruktionen och förvissa dig om att diagonalerna i huset är exakt lika långa. Finjustera grundstommen med tunna träkilar eller masonitbitar så att den ligger i absolut våg.

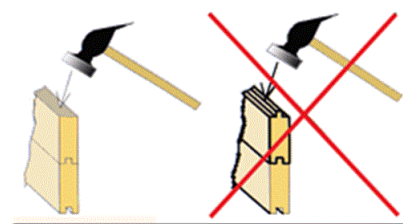
Nu börjar den riktigt roliga fasen.

Lägg det första varvet stockar, som består av halva och hela stockprofiler, kontrollera diagonalerna och spika fast varvet i grundstommen i hörn urtaget med långa spikar. Ännu bättre är det om du förborrar och använder skruvar för att fästa första varvet.

I det här skedet kan du lägga golvet på plats för att ha något att stå på då du timrar upp väggarna. Det kan vara bra att täcka golvet med skyddspapp så det inte blir smutsigt. Golvbräderna är råspont och tänkta som undergolv för matta eller parkettlaminat men det kan vara att du nöjer dig med den hyvlade översidan som golv trots eventuella kvistar och småsprickor.

Nu är det bara att knuta på, varv efter varv. Slå ner hörnen ordentligt varje varv så att stockarna sitter tätt tillsammans. Observera att du aldrig skall slå direkt på sponten utan använda en brädstump att slå på. Ställ brädet på kant i knuturtaget och hamra ihop hörnet.

Ge noga akt på i vilket skede dörr och fönster skall sättas på plats. Bygger man för högt är det svårt att få dem att glida ner i öppningen. Slå ihop sidoväggarna med jämna mellanrum så att de inte lutar utåt vid fönster och dörröppningarna. Då du kommit upp ovanför dörr och fönstervarvet kan det fordra lite extra kraft att få ihop väggen så att den övre stocken hakar in i det föregående varvet. Stötta upp väggarna från varsin sida eller spänn ihop med ett långt spännband (ifall du råkar ha ett). Observera att det skall vara en spalt ovanför fönster och dörr. Det är alltså inte fel utan tjänar som krympmån då huset småningom sjunker samman beroende på att träet torkar. Fyll ut utrymmet med lite isoleringsull och täck spalten med den medlevererade täcklisten. Lägg på takstolarna vartefter du når uttagen för dem och spika fast dem med långa spikar.

Slå aldrig direkt på sponten, använd en brädbit för ändamålet

Spika råsponten på taket och förvissa dig om att du slår ihop sponten på bräderna över hela längden så att du inte får en solfjäder med följden att sista brädet inte passar.

Sista brädet på varje takhållt måste troligtvis sågas av på längden för att få det att passa med takstolens längd. Märk brädet vid takstolarnas ändar och dra ett streck mellan märkningarna. Justera dörr och fönsterkarmar genom att väga in den undre sidan av karmen och nästa fäst den i den underliggande stocken. Väg in sidorna på karmen och fäst i överkant med skruv så att du kan justera karmen senare. Observera att den övre justeringsskruven med jämna mellanrum skall tas bort för att huset skall få sätta sig. OBS: Det går ALLTID att justera fönster och dörr så att de öppnas och stängs utan ansträngning! ANVÄND INTE HYVEL VARKEN I UPPBYGGGADSSKEDET ELLER SENARE DÅ DÖRR ELLER FÖNSTER KÄRVAR!

Stugan sätter sig

Stugor gjorda av knuttimrat virke sjunker ihop en aning då de får stå. Huset sätter sig några centimeter. Detta kan dels bero på träets torkning och dels på att det eventuellt inte blivit helt tätt sammanslaget vid uppsättningen. Har det varit svårt att få ihop stockvarven på grund av att det har regnat under uppsättningen är det bra att veta att väggstockarna tätar sig själva då huset fått stå någon månad. Sättning har vi tagit hänsyn till då vi tillverkat huset och har lämnat mellanrum eller gjort ett urtag mellan dörr-/fönsterkarmar och överliggande plank/stock.

För att täcka detta mellanrum spikas en medlevererad list över springan. L-listen spikas fast i karmen, inte i väggen. Isolera genom att lägga lite mineralull i springan.

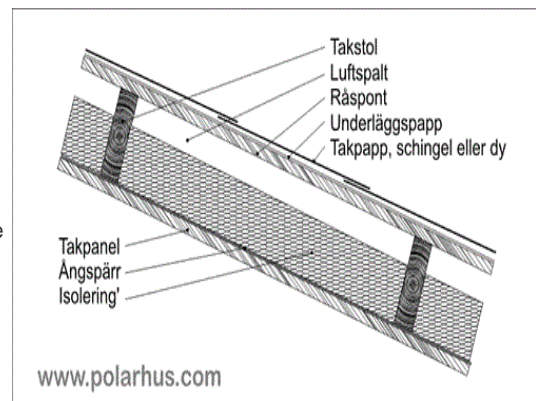

Takbeläggning

Då du spikat på råsponten på taket bör du omedelbart täcka taket med ett vattentätt skikt. Blir det färdigspikade taket vått är det risk för att takbräderna vinklar upp sig och drar ut spiken då de sväller av fukten.

Börja med underläggspapp och täck sedan taket med takpapp, shingel eller plåt.

Kom ihåg luftningen av taket om du tilläggsisolerar. Fukt som kommer inifrån byggnaden kan orsaka fuktskador i takets träpanel om man inte ordnar så att fukten kan ventileras bort. Ventileringen gör du genom att bygga in en ventilerad luftspalt mellan värmeisoleringen och träpanelen. En sådan luftspalt bör förses med ventilationsöppningar både vidnocken och vid takfoten.

Isolering av tak

Montera gärna på takrännor och stuprör för att undvika att regnvattnet rinner ner efter väggarna. Takrännor förhindrar dessutom att vattnet från taket sprätter upp jord och sand och missfärgar nedre delen av huset.

Håll taket rent från större mängder snö.

Om du vill lägga grästack på din stuga hittar du en principskiss här till höger. För att få professionell hjälp bör du kontakta en fackman på området. En av de bästa hittar du här <http://www.torvtak.se>

Ytbehandling av stugan

Omedelbart efter att huset står bör du behandla det med en oljebaserad impregnering av något slag, både ut- och invändigt. Var noga med ändträbehandling. Många av de problem som drabbat trähus beror på fukt. Eftersom fukten mycket lättare går in längs med

än tvärs över fiberriktningen är det viktigt att "tåta till" ändträet med grundningsbehandlingen (grundolja och grundfärg).

Välj systemmålning - det ger oftast bästa skydd till lägsta underhållskostnad. Systemmålning innebär grundoljning, grundfärgsmålning och två gånger toppfärgsmålning.

Välj beprövade produkter från en välrenommerad tillverkare.

Golvbjälkarna skall behandlas med ett träskydd före montering. Rådfråga även en färgfackhandel.

Folksams färgtester (där delar av denna text är hämtad) ger dig en bra vägledning.

Vi rekommenderar att ni även rådfrågar en färgfackhandel för bästa resultat.

Ventilation:

Ventiler / galler (ingår ej i leveransen) måste monteras för att fukt- och mögelproblem ej ska uppstå i stugor och förråd. Montera en ventil / galler i varje gavel. Viktigt: Gäller alla Polhus stugor, bastu, förråd och lekstugor.

Använd gärna byggnadsställning och bra verktyg. Se till att du inte riskerar att falla och skada dig själv eller andra.

Välj inte en alltför ljus kulör. På en mörk kulör syns inte missfärgningar så lätt och panelen blir varmare, vilket gör det tuffare för möglet eftersom väggen torkar snabbare.

Välj i möjligaste mån miljöanpassade produkter för att minska miljöbelastningen.

Låt inte växtligheten vara alltför nära fasaden eftersom det orsakar ett ogynnsamt mikroklimat.

Glöm inte bort fasaden utan titta till den åtminstone ett par gånger per år innan de små problemen har växt sig stora. Skulle det hända att stugan har fått mögelangrep tvätta man bort missfärgningen med klortvättmedel eller speciellt tillverkade medel för ändamålet som du finner hos närmaste färghandlare. Var noga med vädringen av huset.

Trähus som står ouppvärmda över vintern kan få mögelangrepp inomhus om man inte sörjt för god luftcirkulation. Installera vädringsventiler vid golvet och uppe i taknocken.

Inomhus kan du måla väggarna med vattenlöslig panellack. Lacken förhindrar att väggarna drar åt sig smuts och sporer. Trä är en god grogrund för mögel och kalla och fuktiga hus är ett favorittillhåll för mögelsvamp.

Tilläggsisolera.

Väggarnas isolering görs med följande skikt:

På väggtimmret häftas ett skikt vindpapp.

Sedan kommer regler och isolering.

Om stugan kommer att vara varm året om kommer nu en ångspärr och sist in mot rummet kommer innerväggen som kan bestå av panel eller någon typ av väggskiva. Om stugan endast används då och då och står ouppvärmad i längre perioder behövs ingen ångspärr.

Då man tilläggsisolerar sin stuga skall man komma ihåg sättningen och inte låsa väggarna med statiska regler. Man använder så kallade "glidreglar". Polhus tilhandahåller GLIDBESLAG (se bild till höger) som gör monteringen mycket enkel. Beslagen levereras med lämplig skruv och torxbit för din skruvdragare.

Fäst beslagen med 2 skruvar i en av väggstockarna och med en skruv i överkant på regeln. Du behöver ett glidbeslag per meter regel.

Glidreglarna kan du också tillverka själv.

Skär in ett eller flera längsgående spår med cirkelsågen i regeln (bild 1)

Spåret skall gå igenom hela regeln. Såga så att spåret är minst 10 cm långt även på undersidan (bild 2)

Fäst regeln vid väggen genom att spika spiken i det längsgående spårets överkant (bild 3)

Kom också ihåg att lämna några cm mellanrum mellan regel och tak (bild 4). Regel kan spikas fast direkt i understa stockvarvet. Om man inte beaktar sättningen kommer väggarna att hänga på innerväggsreglarna med den följden att det uppstår sprickor mellan väggplankorna vilket i sin tur kan medföra att de vrider sig. Att i efterhand rätta till felet kan bli mycket mödosamt.

Hur du isolerar taket inifrån kan du se på bilden till höger. Du kan också lägga på en isolering utifrån och principen med de olika lagren är den samma.

Vindsäkring

På utsatta platser där det är risk för att det regnar horisontellt är det att rekommendera att tilläggsisolera inifrån. Vindpappen förhindrar i detta fall att blåsten kan komma åt att trycka in vatten i rummet. Om ditt hus står på en plats som är mycket utsatt för starka vindar, till exempel på en oskyddad ö i skärgården eller på fjället, bör du säkra de översta väggbräderna med vertikala regler för att förhindra att taket blåser av. Skruva fast en regel i varje hörn bakom knutningen från översta väggbrädet till det understa. Använd gärna mässingsskruv så att du med jämna mellanrum (en gång i året) kan öppna den nedre fastsättningen av regeln och justera för

krympningen. Reglar och skruvar ingår inte i våra leveranser eftersom denna försiktighetsåtgärd endast bör vidtas om man vet att huset kan utsättas för kraftig vind.

LYCKA TILL!

VI ÖNSKAR DIG LYCKA TILL MED UPPMONTERINGEN AV DITT HUS OCH HOPPAS ATT DU SKALL FÅ MÅNGA ROLIGA OCH SKÖNA STUNDER I DET